

De Beeldhouweres Thérèse Van Hall.

gezicht ietwat koel, — vaak genoeg ried de aandachtige beschouwer onder die uiterlijke terughouding de goede warmte, welke, zonder er opzettelijk naar te streven, de kunstenaress door haar strak-bewusten arbeid vanzelf had heen doen stralen.

* * *

In het volwassen werk van Thérèse van Hall heeft, met de beheersching van het métier, de diepte van haar kunstenaarschap, de bewogen ziel, die het kunstwerk van het fraaie en het knappe tot de schoonheid moet heffen, zich al zekerder en fijner geopenbaard.

Voornamelijk op tweeërlei wijs:

Vooreerst in den gevoeligen, den puren en soms stil-grootschen samenhang der lijnen zelve; als bijv. (bl. 74) in dat slapende meisje, dat, in de tezaamglooiing der ledematen, met hun stevige hellingen en fijne kammen en droomerige dalen, een zacht en vast ineen-gevoegd, zeer diep in zich verzinkend en zoet-bewust uit zich oprijzend heuvel-land gelijkt. En toch, hoe doemt de werkelijkheid tastbaar uit die vormen op, hoe levend bestaat de kantige heup, hoe schoon ligt de argelooze hand los neder van onder het hoofd, hoe lief is het opgeduwde borstje tusschen den anderen saamgeknelden arm! (Alleen de drie ribben schijnen mij iets te zichtbaar; maar zij zijn dit in de realiteit van het goud-gele pleister veel minder dan in deze te nuchterschelle photographie).

Bezie nu ook, tegenover „Dirkje”, het marmeren kinderkopje van Joopie. Volkomen is het zachte leven van dit bedeesde meisje voelbaar gemaakt, haar wang met het zoele luchtje, dat daar wel van af moet zweemen, en het verlegen-toetend mondje (lijkt het niet, of men haar ziet slikken van verlegenheid?) — Maar is dit leven niet te heerlijker, waar het tot ons komt uit den glanzenden droom van het marmer? Is het

geen wonder-gaaf, klein monument, dit kopje, zoo zacht gesteund op de van achter het oor naar voren golvende lok? En zie eens hoe de haarkam tot een even edel-gestijlde als teêre omspanning van het hoofdje werd; hoe in de herschepping van dat levenloos voorwerp, als het ware de zacht-omvattendde liefde-zelve der maakster schijnt uitgedrukt. . . .

Ten tweede, en scherper, toont zich de gloed van haar kunstenaarschap in de psychologische doorvoeling van gelaten en lichaams-houdingen — waar in het slapende meisje en het kinderkopje het gevoel allereerst in de schoonheid der vormen werd gevonden.

En waar men dáár in haar werk den invloed meent te onderkennen der Chineesche of Indische droomen-in-steen, ziet men hier de verwantschap met de zooveel menschelijker en toch statige kunst van dien verrassenden werkelijkheids-verbeelders, Donatello.

Schuiven wij nu de buste van den nerveuzen jongen naar voren: haar meesterstuk in dit opzicht.*)

Zelden zag ik in beeldhouwwerk sprekender tronie.

Geheel gesloten is dit jongensgezicht; en . . . de pijnlijke felheid waar mee het zich sluit, geeft alles naar buiten! De wijd-open oogen, die terzijde zien; het voorhoofd in hooge, broeiende plooiën tezaamgeknepen; de strak-weggetrokken neus met de spitse, nauwe neusgaatjes, als de neus van een schichtig dier; de bange veeg onder den neus weg, de veeg es naast den genepen mond en de troebele schaduwen daaromheen; de spannende kaak, de gespannen hals-spiere, en de ooren vooruitgebogen of zij onheil speuren; dit is wel het levend masker van het booswillig en angstig, doorvreten geestje van een kind uit de laagste volksklasse. Achter die zenuw-starre trekken staat het vreeselijk mysterie van de ongezonde, door allerlei vage aandriften en somberheden doorspookte jongensziel.

*) Frans, zie bl. 75.

JONGETJE, PALMHOUT.